

УПРАВЛІНСЬКА СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФІЛІЇ «БІЛОЦЕРКІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» ДСГП «ЛІСИ УКРАЇНИ»

Анотація. Метою представленої статті є аналіз управлінської структури та організаційно-економічної характеристики філії «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України» для визначення ефективності її діяльності, виявлення сильних та слабких сторін управління, а також розробки рекомендацій щодо покращення економічної діяльності та управління лісовими ресурсами з метою забезпечення сталого розвитку та раціонального використання лісів. Здійснено аналіз економічних показників господарської діяльності за період з 2021 по 2023 рр. Результати показують, що зі збільшенням чисельності працівників у 2022 році значно зросла вартість фонду оплати праці, що свідчить про позитивну динаміку розвитку підприємства. У 2022 році спостерігалися значні коливання у формуванні чистого прибутку, проте в 2023 році підприємству вдалося збільшити прибуток на 23 млн грн завдяки зростанню обсягів реалізації та зменшенню витрат на виробництво. Зношеність фондів складає близько 50 % і продовжує зростати. Ріст робочого капіталу у 1,6 разів за 2022–2023 роки свідчить про здатність платити борги та можливість розширення виробництва. Факторний аналіз рентабельності продукції 2023 року вказує на те, що підвищення ціни спричинить зростання рентабельності. Рентабельність виробництва складає в 2021, 2022 та 2023 рр. відповідно 0,9, 2,0 та 12,0 %. Дослідження також вказує на стабільний ріст чистого прибутку, хоча спостерігаються значні коливання, і на позитивні тенденції у фінансовому стані, що підтримуються збільшенням обсягів реалізації та раціональним використанням ресурсів. Висновки аналізу також підтверджують важливість інтенсивного розвитку та ефективного управління для подальшого зростання підприємства.

Ключові слова: організація лісогосподарського виробництва, управління лісогосподарського виробництва, економічні показники, товарна продукція, модернізація виробництва, фонд оплати праці, чистий прибуток, ефективність управління, рентабельність.

¹Хрик Василь Михайлович, д-р пед. наук, професор. E-mail: hvm2020@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0003-1912-3476>.

¹Кімейчук Іван Васильович, асистент. E-mail: i_kimeichuk@nubip.edu.ua; <https://orcid.org/0000-0002-9100-1206>.

¹Мазепа Василь Григорович, д-р с.-г., професор. E-mail: vasyl.mazepa@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-2149-3409>.

¹Ситник Олександр Сергійович, канд. с.-г., наук. E-mail: sytnykoleksandr24@gmail.com; <https://orcid.org/0009-0002-2637-1849>.

Актуальність роботи. Лісове господарство в нашій країні є одним з не багатьох галузей, яка не лише не скоротила темпів свого зростання, але й за останні десятиліття підтримує стабільну роботу лісогосподарських підприємств (філій).

Сучасне лісогосподарське підприємство є складною системою, яка інтегрує людські, матеріальні, фінансові та інформаційні ресурси. Ефективне управління такими підприємствами потребує глибокого розуміння їхньої сутності та взаємозв'язків. Добробут населення та економічна могутність держави залежать від того, як підприємства використовують свої ресурси, якість і конкурентоспроможність їхньої продукції та впровадження інновацій.

Розвиток ринкових відносин в Україні, поява фінансових ринків і пріоритет фінансових ресурсів сприяли розвитку фінансового аналізу як важливого напрямку аналітичної роботи. Аналіз, що походить від грецького слова «ανάλυσις» (розкладання об'єкта на частини), є методом дослідження, який передбачає розчленування явища або предмета на його елементи для розуміння внутрішньої сутності і залежностей.

Аналіз здійснюється не тільки для оцінки результатів, але й для виявлення недоліків і оперативного впливу на виробничий процес, що підкреслює важливість підвищення його оперативності та ефективності. Основою аналізу є діалектичний метод пізнання, який забезпечує простір для абстрактно-логічних суджень, зокрема принципи діалектики, такі як рух, розвиток, взаємозалежність та причинно-наслідкова підпорядкованість, є основними для економічного аналізу [18, 22, 29, 34].

Фінансовий аналіз оцінює і прогнозує фінансовий стан підприємства, протилежним поняттям є синтез, який вивчає предмет у цілісності його частин. Взаємозв'язок між аналізом і синтезом є важливим для наукових досліджень, зокрема в економіці на мікро- та макрорівнях [33].

Метою фінансового аналізу є надання інформації для прийняття рішень на основі ключових параметрів, таких як платоспроможність, фінансова стійкість, рентабельність та ймовірність банкрутства [18, 33].

Економічний аналіз як наука представляє собою комплексну систему знань, що спрямована на вивчення причинно-наслідкових зв'язків в еволюції та розвитку економічних явищ і процесів. Він охоплює методи вибору та обґрунтування ділових партнерів, аналіз зовнішнього економічного середовища і змін параметрів ринку, оцінку підприємницького ризику та дослідження економічних процесів у їх взаємозв'язках. До завдань економічного аналізу також відноситься розробка та обґрунтування цільових програм бізнес-планів, об'єктивна оцінка їх виконання, кількісне і якісне вимірювання об'єктивних і суб'єктивних факторів, а також виявлення тенденцій та пропорцій

господарського розвитку, пошук резервів господарювання та розробка заходів для їх ефективного використання [15, 19].

Економічний аналіз є комплексним дослідженням процесів і явищ господарської діяльності підприємств, що включає визначення причинно-наслідкових зв'язків і тенденцій розвитку для обґрунтування і оцінки ефективності управлінських рішень. Зміст аналізу охоплює визначення мети, виявлення цілей та завдань, оцінку ситуації та факторів, вивчення умов впливу, а також підготовку варіантів рішень. Економічний аналіз виконує три основні функції: оцінювальну, діагностичну і пошукову, перетворюючи економічну інформацію в придатну для прийняття рішень. Основна мета аналізу в управлінні – виявити причинні зв'язки між подіями і умовами, що їх викликали або можуть виникнути в майбутньому, забезпечуючи таким чином підготовку необхідної інформації для ефективного управління [14, 17, 16].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Серед вітчизняних вчених, які досліджували різні аспекти управління підприємством, його структури та економічної характеристики є такі дослідники: М. Д. Бедринець та Л.П. Довгань [1], які досліджували управління фінансами підприємств, включаючи планування, контроль та аналіз фінансових ресурсів; В. С. Білоусько та М.І. Беленкова [2], які розглядали основні теоретичні засади бухгалтерського обліку, його методи і принципи, а також їх роль в управлінні підприємством; І. М. Бойчик [10], який висвітлює основи економічної діяльності підприємств, включаючи управління ресурсами, виробничими процесами та економічну ефективність; Р. Ф. Бруханський [3], який детально розглядає бухгалтерський облік, включаючи ведення облікових записів, складання фінансової звітності та аналіз фінансових показників; Т. Г. Бурденюк [4], який досліджує підходи до стратегічного аналізу конкурентоспроможності підприємств, включаючи визначення ключових критеріїв та методів оцінки; К.В. Васьківська та О. А. Сич [5] досліджували фінансовий менеджмент, включаючи управління капіталом, фінансове планування та аналіз інвестиційних проєктів; Ю.Ю. Веранов [6] розглядає сучасні методи та інструменти фінансового менеджменту, зокрема фінансове планування, управління ризиками та оцінка ефективності інвестицій; Н.А. Волкова та ін. [7, 8] вивчали основи економічного аналізу, включаючи методи аналізу фінансових показників, оцінку економічної ефективності та ризиків, а також детально розглядають методи та інструменти економічного аналізу, які використовуються для оцінки діяльності підприємств; натомість Т.М. Гнатюк, В.В. Шкроміда [9] досліджують нормативні аспекти обліку та аналізу господарської діяльності підприємств, включаючи актуальні проблеми і підходи до їх вирішення; О.В. Єгорова, Л.О. Дорогань-Писаренко та Ю.М. Тютюнник [11] вивчають теоретичні та практичні аспекти економічного

аналізу, зокрема аналіз фінансової звітності та управлінських рішень; І.Ю. Зайцева [12] розглядає основні концепції та методи фінансового менеджменту, включаючи управління фінансовими ресурсами та інвестиційною діяльністю підприємств.

Крім того, вчені завжди шукали шляхи дослідження фінансового стану підприємства та розглядали різні аспекти цього питання, а саме: О.І. Пилипенко [20] здійснив аналіз інвестиційної привабливості підприємств, де розглядав різні методики оцінки та їх застосування в практичних умовах, а А.О. Пітінова [21] розглядала сутність та необхідність комплексної оцінки фінансового стану підприємства, включаючи аналіз фінансових показників і визначення стратегічних напрямків розвитку; на противагу цим дослідженням Я.В. Приходько [24] аналізує теоретичні підходи до визначення та оцінки платоспроможності підприємств, а також пропонуються методики для її оцінки в сучасних умовах; К.Д. Семенова [28] здійснила аналіз фінансового стану підприємств України та виявила тенденції їх розвитку, з акцентом на проблеми та перспективи фінансового оздоровлення.

Отже, на нашу думку економічний аналіз є важливим елементом в системі управління, основою розробки науково обґрунтованих управлінських рішень, інструментом контролю за їх виконанням і дієвим засобом виявлення внутрішньогосподарських резервів.

Підсумовуючи варто зазначити, що застосування економічний аналіз є непересічним елементом управління лісогосподарського виробництва, основою розробки науково обґрунтованих управлінських рішень, а також дієвим засобом виявлення внутрішньогосподарських резервів, інструментом контролю за їх виконавцями.

Актуальність дослідження полягає в аналізі економічних показників підприємства, що дозволяє об'єктивно оцінити його економічний стан і успішність діяльності.

Мета дослідження – оцінювання фінансового-економічного стану та аналіз результатів господарської діяльності філії «Білоцерківське ЛГ» ДСГП «Ліси України» для виявлення резервів покращення показників фінансового стану.

Матеріали і методи досліджень. При здійсненні наукових досліджень щодо аналізу фінансового стану філії «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України» використано ряд матеріалів та методів: проаналізовано внутрішню документацію [13, 25, 26]: статут, положення про структурні підрозділи, посадові інструкції, фінансові звіти та плани розвитку підприємства, звіти та аналітичні матеріали: річні звіти про діяльність філії, звіти з охорони праці та техніки безпеки, екологічні звіти, маркетингові дослідження ринку деревини; державні та нормативно-правові документи: закони та підзаконні акти,

що регулюють ведення лісового господарства, стандарти та нормативи з ведення лісогосподарської діяльності, а також матеріали попередніх досліджень [27, 30, 31, 32].

Під час досліджень нами використано такі економічно-статистичні методи:

- **аналіз документів:** вивчення та аналіз внутрішньої документації філії, нормативно-правових актів та звітних матеріалів для оцінки управлінської структури та економічної діяльності;

- **економічний аналіз:** використання методів фінансового аналізу, таких як аналіз рентабельності, аналіз витрат та доходів, для оцінки економічної ефективності діяльності філії;

- **методи статистичного аналізу:** збір та аналіз статистичних даних про діяльність філії, використання методів кореляційного та регресійного аналізу для виявлення залежностей та тенденцій;

- **соціологічні методи:** проведення анкетування та інтерв'ю з працівниками філії для оцінки організаційного клімату, виявлення проблем та сильних сторін управлінської структури;

- **порівняльний аналіз:** порівняння управлінських структур та економічних показників філії з аналогічними підприємствами галузі для визначення конкурентних переваг та недоліків.

Результати дослідження та обговорення. Діяльність філії «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України» спрямована на виготовлення лісопродукції та надання послуг.

Послуги, що надаються підприємством наступні: розпил давальницької сировини, навантаження вагонів та навантаження дров.

Філія «Білоцерківське ЛГ» ДСГП «Ліси України» в останні роки взяла курс на переробку круглих лісоматеріалів. З кожним роком глибина переробки посилюється. Так, за січень-грудень 2023 р. обсяг виробництва склав 14545 тис. грн., а витрати сировини при цьому склали 10884 тис. грн. Залишки готової продукції на складах – 296,0 тис. грн. Крім того понад 50,5 % лісопродукції підприємство постачається закордонним споживачам.

Управління лісогосподарським виробництвом здійснюється на рівні філії та її підрозділів проводиться в рамках нормативно-правових актів і зводиться до впливу на лісогосподарський виробничий процес, допоміжний процес, а також на інші виробничі процеси.

Управління лісогосподарським процесом включає в себе управління відпуском лісу, лісовідновленням, лісорозведенням, проведенням рубок формування та оздоровлення насаджень, охороною і захистом лісу від пожеж, шкідників і хвороб лісу. Важливо при цьому забезпечити підвищення

продуктивності та якості лісів, раціональне використання земель лісового фонду, а також безперервне і невиснажливе лісокористування.

Головним завданням підприємства є розширене відтворення лісу та організація раціонального лісокористування для задоволення потреб країни в деревині і іншій лісовій продукції. Важливо також забезпечити ефективне використання всіх багатогранних корисних властивостей лісу.

В умовах ринкових відносин метою кожного виробництва є отримання максимально можливого прибутку. Досягти такої мети можуть тільки ті підприємства, які найбільш ефективно використовують наявні ресурси. Не менш важливе місце серед ресурсів підприємства займають засоби виробництва, оскільки основні засоби є матеріально-технічною базою виробництва та фундаментом для його подальшого удосконалення і розвитку. Тому ефективно і раціональне використання основних засобів і виробничих потужностей сприяє поліпшенню техніко-економічних показників підприємства: зростанню продуктивності праці і фондівіддачі, збільшенню обсягу випуску продукції, зниженню її собівартості та економії капітальних вкладень.

Ефективність використання основних засобів можна поліпшити шляхом нарощування їх потенціалу (екстенсивний підхід) і через підвищення ефективності їх використання (інтенсивний підхід). Економічно обґрунтованим є збільшення часу роботи обладнання та повне завантаження наявного машино-тракторного парку і іншого обладнання, тобто інтенсивне використання основних засобів.

Аналізуючи господарську діяльність філії «Білоцерківське ЛГ» ДСГП «Ліси України» необхідно охарактеризувати основних постачальників, споживачів, асортимент лісопродукції підприємства, а також проаналізувати та оцінити показники прибутковості, форми і системи оплати праці у філії, структуру собівартості виробів, крім того, подати характеристику відокремлених підрозділів філії, їх статус та відповідальність за внутрішньо-економічним механізмом підприємства [27, 31].

Основні постачальники сировини і матеріалів наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Характеристика постачальників підприємства станом на 2023 рік

Постачальники	Види продукції	Обсяги постачання	
		тис. грн	%
ТОВ «Оджас Груп»	паливо	1731	90,7
ТОВ «Газпрогрес»	масло дизельне, автомобільне, веретенка У-20	20,5	1,1
ТОВ «Металобазу Бочаров»	цвяхи	4,8	0,3
ТОВ «Укртехнопром-Восток»	гума	132,7	7,0
Інші постачальники	пили, круги, ремені	20	0,9

За даними таблиці 1 видно, що основним постачальником є ТОВ «Оджас Груп», питома вага якого на 2023 р. становила 90,7 % від загальної суми постачання. Вона реалізує підприємству дизельне паливо та бензин. Також важливу роль у постачанні ресурсів відіграє постачання гуми на підприємство до КАМАЗів та ЗІЛ-131, яке займає 7 % від загальної суми. Всі інші постачальники хоч і займають невелику частку у постачанні ресурсів, але вони є дуже важливими для безперервної роботи нашого підприємства.

Крім того, філія «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України» експортує свою лісопродукцію в такі країни як: Туреччина, Чехія, Німеччина, Угорщина, Австрія та Болгарія [23].

Філія «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України» займається також сільським господарством, мисливством. Щодо збиткових сфер діяльності підприємства, то це лише виробництво столярних виробів, адже на нашому підприємстві ці вироби виготовляються зі значним відхиленням від Держстандарту в Україні.

Основні економічні показники та їхні числові вираження за 2021–2023 рр. наведені в табл. 2.

Таблиця 2

**Основні економічні показники діяльності підприємства протягом
2021–2023 рр.**

№ з/п	Показники	Од. виміру	Роки		
			2021	2022	2023
1.	Обсяг товарної продукції	тис. грн.	138367	228020	229562
2.	Реалізація лісопродукції в т.ч. продукції деревопереробки	тис. грн.	-	-	212946 14545
3.	Чисельність працівників всього в т.ч. на деревопереробці	чол.	287 26	315 24	281 23
4.	Фонд оплати праці в т.ч. на деревопереробці	тис. грн.	64327 2860	91695 2904	81950 3137
5.	Рівень середньої заробітної плати по підприємству в т.ч. по деревопереробці	грн.	18678,00 9167,00	24258,00 10083,00	24303,0 11366,0
6.	Продуктивність праці на 1 працівника в місяць	грн.	40176	60323	68079
7.	Собівартість реалізації продукції	тис. грн.	109961	173234	171129
8.	Матеріальні витрати	тис. грн.	47517	44041	43483
9.	Рентабельність виробництв	%	0,9	2,0	12,0
10.	Валовий прибуток	тис. грн.	28406	54786	58433
11.	Чистий прибуток	тис. грн.	1212	4473	27600
12.	Обсяг інвестицій	тис. грн.	4872	11031	5084

Характеризуючи основні економічні показники господарської діяльності можна зробити висновок, що товарна продукція та реалізація товарної продукції з 2021 по 2023 рр. зростає. Зростання обсягів товарної продукції обумовлено збільшенням об'ємів суцільно-санітарних та вибірково-санітарних рубок, які відводяться внаслідок катастрофічного всихання соснових насаджень. Разом з тим модернізація виробництва дала можливість на підприємстві налагодити поглиблену переробку деревини, підвищити її якість, розширити асортимент продукції підприємства та дозволило вийти на нові ринки збуту лісопродукції.

Продуктивність праці зросла за рахунок випуску продукції вищих споживчих якостей, а також за рахунок покращення роботи по економії паливно-енергетичних ресурсів.

Чисельність персоналу по категорії працівників за 2021–2023 рр. наведена в табл. 3.

Таблиця 3

Чисельність персоналу

Категорія працівників	2021 р.		2022 р.		2023 р.		Відхилення 2023 р. від 2022 р.	
	кільк. грн.	%	кільк. грн.	%	кільк. грн.	%	±	%
Управлінський апарат	33	11,5	34	10,8	32	11,4	-2	6,0
Фахівців, виробничий персонал	254	88,5	281	89,2	249	88,6	-32	11,3
Всього	287	100,0	315	100,0	281	100,0	-34	-

Оплата праці на лісогосподарських підприємствах проводиться відповідно до закону «Про оплату праці», Кодексу законів про працю України, Колективного договору, Галузевої угоди та інших законодавчих і нормативних актів.

В дослідженому підприємстві використовується такі форми і системи оплати праці на підприємстві: тарифна (відрядна, погодинна) та безтарифна (контрактна). Робота в неробочий день оплачується в подвійному розмірі. Безтарифна контрактна заробітна плата розповсюджується лише на директора підприємства. Його контракт встановлюється на 3-ох річний термін, достроково звільнити за невиконання своїх повноважень або прийняти на роботу має право Столичний лісовий офіс за наказом Центрального міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства України. Охарактеризуємо діяльність підрозділів підприємства на основі табл. 4.

Таблиця 4

Характеристика підрозділів підприємства, їх структура та відповідальність у межах внутрішньоекономічного механізму

Відділи підрозділів та спеціалісти	Характеристика
Центр витрат	
1. Кадрова служба	прийняття та звільнення працівників, організація перепідготовки та підвищення кваліфікації
2. Економічна служба	розробка поточних і перспективних планів, складання кошторису витрат, визначення собівартості виробів та ціни продукції
3. Відділ бухгалтерії	складання балансу, фінансової звітності, розрахунок фактичної заробітної плати, формування основної та додаткової заробітної плати, підготовка штатного розпису, аналіз фонду оплати праці
Центр доходів	
4. Виробничий відділ	реалізація продукції, пошук нових клієнтів, управління рекламною політикою
5. Відділ лісового господарства	ведення та управління лісовим господарством

Планово-економічний служба здійснює прогнозування, планування та досягнення темпів росту підприємства, складання технічних, промислових і фінансових планів. Проводить комплексні економічні аналізи і оцінки наслідків виробничо-господарської діяльності підприємства та його виробничих підрозділів. Організацію роботи планово-економічного відділу регулює начальник відділу.

За 3 останні роки ціни змінились лише один раз в 2023 р. в загальному на 10–12 % за рахунок піднімання мінімальної заробітної плати, що призвело до подорожчання лісопродукції.

На підприємстві працює 96 спеціалістів з вищою освітою, 55 – з середньо спеціальною освітою.

Характеристика фонду оплати праці у філії «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України» подана в табл. 5.

Таблиця 5

**Фонд оплати праці філії «Білоцерківське лісове господарство»
ДСГП «Ліси України»**

Категорія працівників	Роки			Відхилення 2023 р. від 2022 р.	
	2021	2022	2023		
	тис. грн	тис. грн	тис. грн	+/-	%
Управлінський апарат	10750	12317	12074	-243	-2
Виробничий персонал	53577	79378	69876	-9502	-2
Всього	64327	91695	81950	-9745	-2

З даних таблиці 5 видно, що зі збільшенням чисельності працівників в 2022 році на 28 чоловік різко збільшився фонд оплати праці на 42,5 %. Фонд оплати праці адміністративного апарату зріс з 10750 тис. грн. у 2021 р. до 12074 тис. грн. у 2023 р., або на 12,3 %. Оплата праці виробничого персоналу зросла з 53577,0 тис. грн до 69876,0 тис. грн., або на 30,4 %.

Філія «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України» була створена за рахунок коштів держави і тому вона повністю являється власністю держави. При цьому держава має право здійснювати контроль за цілісністю підприємства, проводити щорічні перевірки, але не має право втручатись в операційну діяльність підприємства.

Відповідно організаційна структура філії «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України» є послідовна; механістична; централізована; з функціональною департаментизацією, тобто групування працівників відповідно до виконуваних ними функцій, що забезпечує кваліфіковане обґрунтування управлінських рішень; лінійно-функціональною організацією структури управління.

Цех переробки та лісництва відносяться до основного виробництва, до допоміжного – автотранспортний цех та котельня.

Для здійснення процесу обліку на кожному підприємстві формується бухгалтерська служба [13, 22, 25, 26].

В бухгалтерії філії працює 12 працівників. Очолює підрозділ головний бухгалтер. Згідно штату під керівництвом головного бухгалтера працюють заступники, а саме: провідний бухгалтер (веде облік переробки), бухгалтер по обліку лісопродукції та основних засобів, бухгалтер по обліку матеріалів та податковому обліку, облік податку на додану вартість), бухгалтер по заробітній платі, бухгалтер по розрахунках з дебіторами та кредиторами, бухгалтер-касір.

Кожен працівник бухгалтерії виконує свої обов'язки відповідно до посадових інструкцій, затверджених керівником підприємства. Вони є ефективним інструментом управління, який дозволяє раціонально розподілити обов'язки між працівниками, чітко визначити вимоги до них і підвищити відповідальність за доручену роботу. Вони також слугують нормативною основою для застосування заходів впливу до працівників. У них окреслені місце та роль службовця в діяльності підрозділу, а також межі його повноважень і відповідальності.

Висновки. Аналіз як метод дослідження дозволяє, хоча і опосередковано, розподілити ціле на складові частини, дослідити його окремі сторони, зв'язки та властивості.

На основі узагальнення праць вітчизняних і зарубіжних фахівців встановлено, що фінансовий стан підприємства є інтегрованою характеристикою

діяльності за певний період. Він демонструє рівень забезпеченості фінансовими ресурсами, ефективність їхнього використання, наявність власних оборотних коштів для виконання розрахунків і забезпечення ефективної діяльності в майбутньому.

Основні результати дослідження за матеріалами філії «Білоцерківське ЛГ» ДСГП «Ліси України»:

- у 2022 році спостерігалися коливання чистого прибутку, але в 2023 році він зріс на 23 млн грн завдяки збільшенню обсягів реалізації та зниженню виробничих витрат;

- зношеність основних фондів перевищує 50 % і продовжує зростати;

- робочий капітал зріс у 1,6 раза, що свідчить про покращення платоспроможності та можливостей розширення виробництва;

- підвищення цін у 2023 році сприяло зростанню рентабельності;

Рекомендації для покращення фінансово-господарського стану:

- оновити основні засоби для підвищення ефективності виробництва;

- забезпечити інтенсивніше завантаження основних засобів, особливо приділяючи увагу якості сировини;

- знизити собівартість продукції шляхом впровадження енергозберігаючих і матеріалозберігаючих технологій;

- оптимізувати організацію виробництва, зменшивши простой.

- скоротити адміністративні та збутові витрати, зокрема внутрішньозаводські витрати;

- планувати витрати з урахуванням інфляції, ризиків і реальних потреб.

У перспективі планується проведення комплексного дослідження для оцінки ефективності використання основних засобів, виявлення стримуючих факторів і пошуку шляхів підвищення продуктивності.

Список літератури (References)

1. Бебринець М.Д., Довгань Л.П. Фінанси підприємств : навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2018. 292 с. [Bebrinets M.D., Dovgan L.P. Enterprise finance: education. manual. K.: Center of educational literature, 2018. 292 p.] (in Ukrainian).

2. Білоушко В.С., Беленкова, М.І. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб. видання 6-те доповнене. Під редакцією В.С. Белоуська. К.: Alerta, 2010. 402 с. [Bilousko V.S., Belenkova M.I. Theory of accounting. Theory of accounting: teaching. manual. 6th edition, supplemented. Under the editorship V.S. Belouska. K.: Alerta. 2010. 402 p.] (in Ukrainian).

3. Економіка підприємства: підручник. К.: «Кондор», 2016. 378 с. [Boichyk I.M. Enterprise economics: a textbook. K.: "Condor" Publishing House, 2016. 378 p.] (in Ukrainian).

4. Бруханський Р.Ф. Бухгалтерський облік : підруч. Тернопіль. ТНЕУ, 2016. 480 с. [Brukhanskyi R.F. Accounting: understudy. Ternopol: TNEU, 2016. 480 p.] (in Ukrainian).

5. Бурденюк Т.Г. Стратегічний аналіз критеріїв конкурентоспроможності підприємств. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнар. зб. наук. пр. № 1. Житомир: ЖДТУ, 2014. С. 39–50. [Burdeniuk T.H. Strategic analysis of enterprise competitiveness criteria. Problems of theory and methodology of accounting, control and analysis: international. coll. of science Ave. Vol. 1. Zhytomyr: ZHDTU, 2014. P. 39–50] (in Ukrainian).

6. Чимшит С.І., Іванов С.В., Разумова Г.В. Методичні аспекти оцінки платоспроможності підприємства. Економічний простір. № 89. 2014. С. 216 –227. [Chymshyt S.I., Ivanov S.V., Razumova H.V. Methodical aspects of assessing the company's solvency. Economic space. No 89. P. 216–227] (in Ukrainian).

7. Гнатюк Т.М., Шкроміда В.В. Актуальні аспекти нормативної регламентації аналізу господарської діяльності підприємств. Обліково-аналітичне забезпечення господарської діяльності: монографія. Івано-Франківськ. 2014. С. 83–96. [Hnatiuk T.M., Shkromyda V.V. Current aspects of the normative regulation of the analysis of economic activity of enterprises. Accounting and analytical support of economic activity: monograph. Ivano-Frankivsk. 2014. P. 83–96] (in Ukrainian).

8. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>. [Instructions on the application of the Chart of Accounts for the accounting of assets, capital, liabilities and business operations. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>] (in Ukrainian) .

9. Хрик В.М., Кімейчук І.В., Костянюк А.Б. Оцінювання економічної діяльності та ефективності управління лісовими ресурсами філії «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України». Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2024. № 4 (84). т. 1. С. 124–131. [Khryk V.M., Kimeichuk I.V., Kostianiuk A.B. Economic analysis of economic activitie and assessment of the financial and economic state of the branch “Bila Tserkva forestry” SSF “Forests of Ukraine”. International scientific journal «Internauka». Series: «Economic sciences». 2024. № 4 (84), vol. 1. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-4-9795>] (in Ukrainian).

10. Хрик В.М., Мазепа В.Г., Левандовська С.М., Ситник О.С., Кімейчук І.В. Лісогосподарське виробництво та його роль у сталому розвитку: економічні аспекти природокористування. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2024. № 6 (86), т. 1. С. 146–156. [Khryk, V.M., Mazepa, V.H., Levandovska, S.M., Sytnyk, O.S., Kimeichuk, I.V. Forestry production and its role in sustainable development: economic aspects of nature management]. International scientific journal «Internauka». Series: «Economic sciences». 2024. No. 6 (86), vol. 1. P. 146–156. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-6-10010> (in Ukrainian).

11. Кімейчук І.В. Перспективи економічної оцінки екосистемних функцій лісів ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція». Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Капіталізація аграрних підприємств та їх інвестиційне забезпечення» з нагоди 85-ї річниці від дня народження доктора економічних наук, професора, член-кореспондента НААН Підлісецького Гліба Макаровича (1937-2013), 8 вересня 2022 р., м. Київ. Національна академія аграрних наук України, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки». 2024. С. 250–256. [Prospects of economic evaluation of ecosystem functions of forests of the SS NULES of Ukraine "Boyarka Forest Research Station". Collection of abstracts of reports of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference "Capitalization of Agrarian Enterprises and Their Investment Support" on the occasion of the 85th anniversary of the birthday of

Doctor of Economic Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Pidlisetskyi Hleb Makarovych (1937–2013), September 8, 2022, Kyiv. National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, National Scientific Center "Institute of Agrarian Economy". 2022. P. 250–256] (in Ukrainian).

12. Кнейслер О.А., Квасовський О.Р., Ніпіаліді О.Ю. Фінансовий менеджмент : підручник / за ред. О.А. Кнейслера. Тернопіль, Економічна думка, 2018. 487 с. [Kneisler, O.A., Kvasovskiy, O.R., Nipialidi, O.Yu. Financial management: a textbook / edited by O.V. Kneisler]. Ternopil: Ekonomichna dumka, 2018, 478 p.] (in Ukrainian).

13. Книшек О.О., Тарасенко Ю.О. Фінансовий аналіз діяльності підприємства в умовах економічної нестабільності. Економічний простір. 2018. № 139. С. 171–181. [Knyshek O.O., Tarasenko Yu.O. Financial analysis of enterprise activity in conditions of economic instability. Economic space No. 139. P. 171–181] (in Ukrainian).

14. Ковальчук Т.М., Вергун А.І. Діагностичний аналіз фінансового стану : теорія та методологія. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. [Kovalchuk T.M., Verhun A.I. Diagnostic analysis of financial condition : theory and methodology. Bulletin of the Khmelnytskyi National University. Economic sciences. 2015. Vol. 1, No. 5. P. 129–134] (in Ukrainian).

15. Лучко М.Р., Жукевич С.М., Фаріон А.І. Фінансовий аналіз : навч. посібн. Тернопіль. ТНЕУ, 2016. 304 с. [Luchko M.R., Zhukevych S.M., Farion A.I. Financial analysis: training. manual. Ternopil. TNEU, 2016. 304 p.] (in Ukrainian).

16. Паршин Ю.І., Паршина О.А. Основи економічного аналізу : навч. посібник. Дніпро : «ФОР Дроб'язко С.І.», 2020. 180 с. [Parshyn Yu.I., Parshyna O.A. Basics of economic analysis: teaching. manual. Dnipro : «FOP Drobiazko S.I.», 180 p.] (in Ukrainian).

17. Пітінова А.О. Комплексна оцінка фінансового стану підприємництва: сутність і необхідність. Економічні науки. 2013. № 4. 379 с. [Pitinova A.O. Comprehensive assessment of the company's financial condition: essence and necessity. Economic sciences. 2013. No. 4. 379 p.] (in Ukrainian).

18. Плиса В.І., Плиса З.П. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посібник. Львів : Видавництво ННВК «АТБ». 2020. 200 с. [Plysa V.I., Plysa Z.P. Theory of accounting: teaching. manual. Lviv: Vydavnytstvo NNVK «ATB», 200 p.] (in Ukrainian).

19. Пояснювальна записка до річного звіту філії «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України» за 2022–2023 рр. [Explanatory note to the 2022–2023 annual report of the "Bila Tserkva Forestry" branch of the SSF "Forests of Ukraine"] (in Ukrainian).

20. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV (з наступними змінами і доповненнями) [On Accounting and Financial Reporting in Ukraine: Law of Ukraine dated July 16, 1999. No. 996-XIV (with subsequent amendments and additions). The Official Bulletin of the Verkhovna Rada <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>] (in Ukrainian).

21. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. № 73 (з наступними змінами і доповненнями) [On the approval of the National regulation (standard) of accounting 1 "General requirements for financial reporting" dated February 7, 2013 No. 73 (with subsequent amendments and additions) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>] (in Ukrainian).

22. Приходько Я.В. Теоретичні підходи до визначення та оцінки платоспроможності підприємств. Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія: Економічні науки. 2013. № 4. С. 390–397. [Prykhodko Ya.V. Theoretical approaches to determining and assessing the solvency of

an enterprise. Youth scientific bulletin of UABS NBU, Series: Economic Sciences. No. 4. P. 390–397] (in Ukrainian).

23. Пилипенко О.І. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства: огляд методик. Міжнародний збірник наукових праць. 2010. Т. 1(13). С. 324–330. [Pylypenko O.I. Analysis of the investment attractiveness of the enterprise: an overview of methods. International collection of scientific papers. Vol. 1(13), P. 324–330] (in Ukrainian).

24. Сатир Л.М., Хрик В.М., Левандовська С.М., Стадник Л.І. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». Т. 1. № 1 (81). Київ, 2024. С. 141–147. [Satyr L.M., Khryk V.M., Levandovska S.M., Stadnik L.I. Analysis of economic activity enterprises in the field of forestry economy of Ukraine. International scientific journal "Internauka". Series: "Economic Sciences". Vol. 1. No. 1 (81). Kyiv, 2024. P. 141–147]. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-1-9568> (in Ukrainian).

25. Sejdiu Sh., Zeqiraj V., & Nimani A. Economic efficiency and finance in the development of the forest economy within the framework of legal restrictions. Ukrainian Journal of Forest and Wood Science. 2024. Vol. 1. 15(2). P. 79–96. <https://doi.org/10.31548/forest/2.2024.79>.

26. Семенова К.Д. Аналіз фінансового стану підприємств України та тенденції розвитку. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. Збірник наукових праць. 2021. № 5–6 (282–283). С. 77–82. [Semenova K.D. Analysis of the financial condition of Ukrainian enterprises and development trends. Scientific Bulletin of Odessa National Economic University. Collection of scientific works. 2021. No. 5–6 (282–283). P. 77–82] (in Ukrainian).

27. Шевченко Н.В., Мельник С.І. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ. 2022. 224 с. [Shevchenko N.V., Melnyk S.I. Financial management: a study guide in diagrams and tables. Lviv: Lviv State University of Internal Affairs. 224 p.] (in Ukrainian).

28. Сирчин О.Л. Теоретичні основи оцінки кредитоспроможності позичальника банку. Вісник соціально-економічних досліджень. 2018. № 65. С. 53–160. [Syrchyn O.L. Theoretical foundations of assessing the creditworthiness of a bank borrower. Herald of socio-economic research. 2018. No. 65. P. 53–160] (in Ukrainian).

29. Васківська К.В., Сич О.А. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Львів: Галич-прес. 2017. 236 с. [Vaskivska K.V., Sych O.A. Financial management: study guide. Lviv: Halych-pres. 236 p.] (in Ukrainian).

30. Веранов Ю. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Вид. 2-ге. Миколаїв: Університет ЧНУ імені Петра Великого. 2021. 336 с. [Veranov Yu. Financial management: study guide. Kind. 2nd. Mykolaiv: University of CHNU named after Peter the Great, 336 p.] (in Ukrainian)

31. Волкова Н.А., Подвальна Н.Є., Семенова К.Д. Економічний аналіз: навч. посібник. Одеса: ППЦ «Білка», 2020. 240 с. [Volkova N.A., Podvalna N.E., Semenova K.D. Economic analysis: teaching. manual. Odesa: PPTs «Bilka», 240 p.] (in Ukrainian).

32. Волкова Н.А., Волчек Р.М., Гайдаєнко О.М. Економічний аналіз: навч. посібник. / За ред. Н.А. Волкова. Одеса : ОНЕУ, Ротапринт, 2015. 310 с. [Volkova N.A., Volchek R.M., Haidaienko O.M. ta in. Economic analysis: teaching. manual. / Under the editorship N.A. Volkova. Odesa: ONEU, Rotaprint, 310 p.] (in Ukrainian).

33. Єгорова О.В., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник Ю.М. Економічний аналіз: навч. посібник. Полтава: ПДАА РВВД, 2018. 290 с. [Yehorova O.V., Dorohan-Pysarenko L.O., Tiutiunnyk Yu.M. Economic analysis: teaching. manual. Poltava: RVVD PDAA, 2018. 290 p.] (in Ukrainian).

34. Зайцева І.Ю. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ. 2018. 250 с. [Zaitseva I.Yu. Financial management: education. manual. Kharkiv: UkrDUZT, 250 p.] (in Ukrainian).

V. M. Khryk¹, I. V. Kimeichuk¹, V. H. Mazepa¹, O. S. Sytnyk¹

¹*Bila Tserkva National Agrarian University, Bila Tserkva, Ukraine*

**ADMINISTRATIVE STRUCTURE AND ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC
CHARACTERISTICS OF THE BRANCH "BILA TSERKVA FORESTRY" SSEE
"FORESTS OF UKRAINE"**

Abstract. *The purpose of the presented article is to analyze the management structure and organizational and economic characteristics of the branch "Bila Tserkva Forestry" of the SSEE "Forests of Ukraine" in order to determine the effectiveness of its activities, identify the strengths and weaknesses of management, as well as develop recommendations for improving economic activity and management of forest resources in order to ensuring sustainable development and rational use of forests. An analysis of the economic indicators of economic activity for the period from 2021 to 2023 was carried out. The results show that with the increase in the number of employees in 2022, the cost of the wage fund increased significantly, which indicates the positive dynamics of the company's development. In 2022, there were significant fluctuations in the formation of net profit, however, in 2023, the company managed to increase profit by UAH 23 million thanks to the increase in sales volumes and the reduction of production costs. Attrition of funds is about 50% and continues to grow. The growth of working capital by 1.6 times for 2022-2023 indicates the ability to pay debts and the possibility of expanding production. Factor analysis of product profitability in 2023 indicates that price increases will cause profitability to increase. The profitability of production in 2021, 2022, and 2023 is 0.9%, 2.0%, and 12.0%, respectively. The study also indicates stable growth in net profit, although there are significant fluctuations, and positive trends in financial condition, supported by increased sales and rational use of resources. The conclusions of the analysis also confirm the importance of intensive development and effective management for further growth of the enterprise.*

Keywords: *organization of forestry production, management of forestry production, economic indicators, commodity products, modernization of production, labor remuneration fund, net profit, management efficiency, profitability.*